

RODNI KRAJ
NAS ČAKA
NAZAJ

str. 2

IZŠLA
MARTJANSKA
PESMARICA

str. 3

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 11. septembra 1997 ☉ Leto VII, št. 18

NOVEMU ŠOLSKEMU LETU NA POT

September. Mesec, ki diši po sveže zoranih poljih, sladko obarva bogato letino v sadovnjakih, natrese vabljive jurčke v gozdove, dozori sladke grozde na brajdi pred hišo in široko odpre dva meseca zaprta šolska vrata... Povabi učence in učitelje v svetle učilnice hiš učenosti, ki so čez poletje dobivale nove podobe... Vse je čisto, svetlo in prijazno... Tudi učitelji, ki z nasmehi in spodbudnimi besedami bodrijo malo prestrašene prvošolce...

Porabske narodnostne šole so prav tako prijazne in svetle pričakale prvi šolski dan in znanja željne učence; no, nekateri, tisti starejši, so vse to dogajanje pospremili z vzdihom: Oh, že spet moramo v to dolgočasno šolo... Ampak - september je, kljub vsemu, prvi šolski mesec! Torej tu smo, šola pa tudi.

Najprej nekaj besed o narodnostnih vrtcih; bivanje predšolskih otrok, mamici in vzgojiteljic prvi teden v juliju v Radencih nas je spet prepričalo, da se je z ohranjanjem jezika in slovenske identitete v Porabju potrebno truditi že pri najmlajših Slovencih v Porabju, z ozaveščenjem staršev pa prav tako. V čudovitem spominu mi je ostala zaključna prireditve v Radencih: otroci so pristrčno nastopili in nam predstavili, kaj vse

so se naučili. In potem smo v prijetnem klepetu malo posedeli z mamici. Nekdo je omenil, da bi kaj zapeli. Najprej smo skupno zapeli nekaj pesmi, ki jih vsi dobro znamo. Potem so nekaj domačih pesmi zapele porabske gostje... Njihovi prelepi ubrani glasovi so kot ustvarjeni za nežne, rahlo melanholične melodije porabskih narodnih pesmi... Bilo je to prekrasno doživetje... Drage mame (in babice), hvala vam za te trenutke; vsi, ki smo sodelovali pri realizaciji vašega radenskega bivanja, pa upamo, da naše skupno navdušenje in gorečnost za učenje materinščine vaših otrok nista splahnela v dolgem vroče-hladnem poletju...

Vzgojiteljicam v pomoč pa bo tudi letos kolegica iz Slovenije; pa tudi zanimiv koroški priročnik za vzgojiteljice z naslovom Pojem, plešem se igram, za katerega, kot tudi za izredno koristne priročnike za učitelje, nam je poskrbela naša draga koroška prijateljica, gospa Rezika Iskra, ob finančni pomoči Ministrstva R Slovenije za šolstvo in šport. Tudi naši prijatelji, slovenski izobraženci iz Švice, zbrani v društvu Pro Cultura Slovenica, so za naše vrtnice velikodušno namenili finančno pomoč 500 frankov. Tokrat smo se odločili - ob strokovni pomoči radenske vzgojiteljice gospe Darje - kupiti za ta denar prepotrebne pri-

ročnike za poučevanje slovenskega jezika v vrtcih. Naše vzgojiteljice tako pomoč z veseljem sprejemajo, vsi pa se velikodušnim darovalcem iskreno zahvaljujejo.

V novem šolskem letu bo spet zaživela slovenska glasbena šola; porabski učenci pridno vadijo, nastopajo na domačih prireditvah in navdušujejo poslušalce. Za to se moramo lepo zahvaliti požrtvovalnim slovenskim glasbenim pedagogom, kot tudi gospodu ravnatelju murskosoboške glasbene šole.

Šolsko leto 1997/98 prinaša bistvene novosti osnovnim šolam; učitelji se na številnih sestankih

in srečanjih seznanjajo z Nacionalnim učnim programom - ta zadeva tudi narodnostne šole -, ki predvideva 10-letno osnovnošolsko izobraževanje. Učitelji slovenskega jezika pa so lahko še posebej veseli, saj je odgovorno nalogo svetovalke za slovenski jezik pri Pedagoškem inštitutu v Sombotelu prevzela gornjeseniška ravnateljica, gospa Erika Glanz, ki ima za tako delo vse kompetence - bogate izkušnje in ogromno potrebnega znanja. In v tem šolskem letu se bomo veliko ukvarjali z reševanjem perečih strokovnih problemov - učbeniško problematiko in še s čim. Na vseh šolah so tudi letos prvošolčki, ki se učijo slovenščino; število učencev pri slovenskem jeziku je sicer nekoliko manjše od lanskega, saj je bilo osmošolcev, ki so končali šolanje, več, kot je prvošolcev.

Dragi učenci, učitelji in starši! v novem šolskem letu vam želim vse lepo in dobro, veliko petic in novih slovenskih besed učencem, zadovoljstva in pozitivne motivacije za delo učiteljem ter spodbujanja otrok k učenju materinščine staršem. Srečno!

Valerija Perger

Prvi obisk državne sekretarke Mihaele Logar v Porabju

PORABSKI SLOVENCIS SO NAJBOLJ SKROMNI

Po tem, ko je državna sekretarka za Slovence v zamejstvu in po svetu Mihaela Logar na tem mestu dobra dva meseca, je obiskala tudi Porabje, kjer se je seznanila s položajem porabskih Slovencev. Dotlej je že obiskala Slovence v Avstriji in Italiji,

podobno način, kot deluje madžarski radijski program v Lendavi (ki je zdaj v sestavi RTV Slovenija). Ta čas potekajo tudi intenzivne priprave na odprtje slovenskega generalnega konzulata v Monoštru. Porabski Slovenci od konzulata pričakujejo, ob

njnih v sosednjih državah, ki jo je lani sprejel Državni zbor pa je menila, da je dobra politična osnova za pomoč Slovincem v zamejstvu.

V razpravi je državna sekretarka Mihaela Logar govorila tudi o recipročnosti v uresničevanju manjšinske politike: "Te besede se zlasti v našem parlamentu in tudi naših razpravah izogibamo. Omenjali smo jo z drugimi besedami in jo želimo tudi izpeljati. Mislim, da se samega naziva recipročnosti izogibamo zaradi negativnega predznaka. Nekako pričakujemo, če vaša stran ne bo izpolnila, kar je naša že, potem bomo tudi mi zmanjšali raven manjšinskih pravic. Menim, da do tega nikakor in nikjer ne bo prišlo, kajti če je majhna Slovenija sposobna razmeroma dobro, ne bom rekla idealno, urediti položaj madžarske manjšine, tedaj ima vso moralno pravico postaviti konkretne zahteve tudi do madžarske strani."

Zagotovo je primernejše dogovarjanje o uresničevanju manjšinskih pravic, kot sklicevanje na recipročnost z vsemi njenimi slabostmi. Zato porabski Slovenci niso nikoli očitali prekmurkim Madžarom, zakaj nekaj imajo, ampak so poudarjali in poudarjali, da pripada tudi njim. Koliko so pri tem uspešni, ni mogoče ocenjevati splošno, zagotovo pa bi bili uspešnejši, če bi jih Slovenija obravnavala in ravnala do njih enako, kot se obnaša do Slovencev v Avstriji (izjema so Slovenci v zvezni deželi Štajerski) in Italiji. Res se je marsikaj (že) spremenilo, nekaj belih lis, ki Sloveniji ravno niso v čast, pa je ostalo. Ena takih je mejni prehod, pa še katera bi se našla.

Seja mešane komisije, ki bo tokrat v Sloveniji, razmišljajo celo o Prekmurju, bo odlična priložnost za konkretno oceno in dogovor o najpomembnejših nalogah na osnovi skupnega meddržavnega sporazuma.

RODNI KRAJ NAS ČAKA NAZAJ

Veliko ljudi kar hitro pozabi, od kod izvira. Sploh pa takrat, če se njihova usoda obrne na bolje. Upam, da ne štejem mednje. Svoj rodni kraj sem zapustil pred štiridesetimi leti in kljub temu, da sem živel v okolju, kjer se je

dobro službo, kjer sem bil zaposlen približno 30 let. Ponosen sem na Slovence iz Sakalovcev, ki živijo v Ameriki. Njihovi otroci so večinoma končali fakultete. Med njimi je pravnik, inženir, filozof, ekonomist in tudi pilot. Lahko, da

doma ne bi dosegli takih uspehov, toda tukaj so se dobro izkazali. Kajti Slovenci smo zmeraj bili pošteni, pridni in delavni ljudje. V Ameriki dobro živimo, toda če le utegnemo, gremo domov, kajti so stvari, ki jih najdemo le doma. To sta predvsem domači "zrak", domače okolje. To so sorodniki, ljubezen dobrih prijateljev, neposrednost ljudi, preprostost ter naravnost stvari. To jeokus jedi,

ki se kuha na "špajeti". To je tudi mirna in tiha pokrajina ter sonce, ki vsak večer utone v gričnem, nasproti rojstne hiše. Vsega tega si ne moreš kupiti, če tudi imaš ogromno denarja.

To poletje sem prišel domov skupaj s sinom, ki je star 26 let ter je bil v moji rojstni vasi le kot majhen otrok. Kljub temu se je, ko smo prispeli k stari hiši, spomnil, kako je kot otrok iskal jajca v škednju. Ob tem obisku je brskal med staro šaro na podstrešju, v škednju, se sprehajal v bližnjem gozdičku. Skupaj sva šla na pokopališče ter obiskala grob mojih staršev. Zelo se je raznežil, ko je videl, kako lepo negujejo grobove in spoštujejo spomin na prednike. Opazil pa je seveda tudi to, da ljudje morajo dosti več delati, če želijo "normalno" živeti.

Kljub temu je bil vesel, da me je pospremil na to potovanje. Zdad, ko je bolje spoznal mojo domovino, moj rojstni kraj, se mu zdi, da bolje pozna tudi mene, mi je povedal po vrtnitvi. Obenem pa bolje razume, zakaj se tako mrzlično pripravljam vsako leto na potovanje "domov".

Oklahoma City, avgusta 1997

Jožef Časar

zato je tudi povedala, da so porabski Slovenci najbolj skromni, kar se tiče njihovih zahtev do Slovencev. Obisk v Monoštru in Porabju je potekal v znamenju priprav na letošnjo (že nekajkrat napovedano) sejo mešane komisije, ki bo ocenjevala uresničevanje sporazuma o nalogah, ki jih imata Slovenija in Madžarska med porabskimi Slovenci in prekmurkimi Madžari. Seja bi nemara že bila, če bi se v Sloveniji prej dogovorili, kdo bo zamenjal državnega sekretarja doktorja Petra Vencija.

Predsednik Zveze Slovencev Jože Hirnök je poudaril, da se porabski Slovenci zavzemajo za mejni prehod Verica-Čepinci tudi zaradi pričakovane ugodnega vpliva na gospodarski razvoj porabskih in goričkih mejnih krajev. Kot najpomembnejšo nalogo pa je označil priprave slovenske narodnostnega radijskega programa v Monoštru. Frekvenca za to postajo bo razpisana jeseni in Zveza Slovencev upravičeno računa, da bo frekvenco dobila. Računa tudi, da bo Madžarska uredila financiranje radijske postaje na enak ali

vseh ostalih nalogah, krepitev gospodarskega sodelovanja med Slovenijo in Železnico županijo. Kljub vrsti pogovorov na različnih ravneh, so rezultati zelo pičli, vpliv nemškega kapitala pa je prevladujoč domala povsod v Monoštru.

Marijana Sukič in Klara Fodor sta predstavili informiranje, založništvo in kulturne dejavnosti med manjšino. Med tehtne knjižne novosti lahko uvrstimo Slovensko slovnico, ki jo je napisal Francek Mukič, izšle bodo kratke zgodbe Irene Barber, Slovenski koledar (1998) in morda še kaj. Kar se tiče kulture, uspešno deluje sedem skupin s približno 150 aktivnimi člani, na novo so ustanovili tudi folklorno skupino v Sakalovcih.

Državna sekretarka Mihaela Logar je za "porabski" mejni prehod menila, da lahko postane vrata za prihod kapitala. Nič konkretnega ni mogla reči za neurejene razmere v slovenskem bogoslužju in drugih verskih obredih, povedala je le, da bo s problematiko seznanila novega slovenskega nadškofa. Za resolucijo o položaju avtohtonih slovenskih ma-

govorilo le angleško, svojega maternega jezika nisem pozabil.

Nekaj besed o sebi: rojen sem v Sakalovcih, v Porabju, kjer so nekoč govorili izključno porabsko slovensko narečje. Kljub temu sem se šolal v madžarski šoli, kajti ni bilo drugih možnosti, kakor je bilo tudi premalo možnosti za to, da bi nadaljevali šolanje. Doljneseški župnik mi je uredil, da sem se lahko vpisal na monoštrsko gimnazijo. Tistega časa smo bili iz porabskih slovenskih vasi na tej gimnaziji le štirje dijaki. Avtobusnega prometa še ni bilo, vsak je poskrbel sam, kako priti do šole. Po končani gimnaziji sem se izučil za gradbenega tehnika, nakar sem služil 3 leta vojski.

L. 1956 sem se odločil, da zapustim državo. Zapustil sem starše, sestro, sorodnike ter vse prijatelje.

Ne bi rad podrobneje pisal o tem, kaj je sledilo, bistveno je le, da sem končno pristal v Združenih državah Amerike, kjer sem moral vse začeti znova. Življenje ni bilo ne lahko ne enostavno, večkrat me je presunilo, da bi se vrnil domov. Pa vseeno sem ostal. Počasi so se stvari obrnile na bolje, končal sem visoko šolo za strojništvo, si našel

eR

Štenjé

PRVI SLOVENSKI PESNIK

Oča prvoga slovenskoga pesnika (költő) je biu krčmaroša v Ljubljani. Sin Valentin **Vodnik** (1758-1819) se je leko šoularivo pa duhovnik grato. 1798-oga leta je biu že škonik na ljubljanski gimnaziji, sledik pa direktor gimnazije pa šolski nadzornik (tanfelügyelő) osnovni šol. Za šaule je napiso 6 knjig, kak pesnik je vödau dvej pesniški

zbirki (*Pesmi za pokušino* - 1806, *Pesmi za brambouce* - 1809). Za lüstvo je napiso küjarske knjige (*Kuharske bukve* - 1799), knjige za veške babe (*Babištvo* - 1818) pa kalendare (*Velika pratika* - 1795-1797, *Mala pratika* 1798-1806). Valentin **Vodnik** je vödau *prve slovenske novine* - *Lublanske novice* (1797-1799). Tistoga ipa je Ljubljana bila Ilirska provinca (1809-1813) francuskoga Napoleona. Pod Francuzi je Slovenom baugše šlau, kak pod Avstrijo. Tau je Vodnik v enoj pesmi tö dojspiso.

Nemški in kranjski konj

Nemški konj slovenjmu reče:

"Brate, kaj medliš na cest?"

Ti li noga, glava neče

al se teb ne ljubi jest?"

Mene v dobri reji imajo,

ovs ponujajo trikrat,

čiste noge mi igrajo,

nosim po labodje vrat."

Kranjska para milo pravi:

"Tud bi lahko jaz bil tak,

al tepejo me po glavi,

lačnemu je stati v mlak."

A német és a krajnai ló

Szlovén lóhoz szól a német:

"Testvér, látom, nem bírod.

Botorkálsz, fejed nehéz lett -

nem kapsz tán jó abrakot?"

Engem, látod, megbecsülnek,

háromszor jár zabadag.

Hogyha lépek: táncos ünnep,

nyakam karcsú hattyúnyak."

Szlovén gebe szól szelíden:

"Már kinek mit hoz sora.

Nekem fejem verik híven,

s éhesé - a pocsolya."

(prevod: Dezső Tandori)

Marija Kozar

S pomočjauv siničke tö

IZŠLA MARTJANSKA PESMARICA

Nejdavnik so v Ljubljani vödali zdruknivano stare, z rokavup pisane knjige s pesmami, štere so spejavali duhovnicke i kantorge - lüteranske i katoličanske vöre - pri božji službi v našoj Slovenskoj krajini, v naši porabski vesnicaj od 16. stoletja tadale.

Knjige - štere so bile lastivne **1710**-oga Nikolaja **Legéna** iz Martjanecv - so najšli 1921-oga leta v Šalovci. Od 1934-oga leta mau sta pokojni mariborski duhovnik i zgodovinar (történész) Ivan **Skafar** i prekmurski slavist i etnolog Vilko **Novak** probala dojparšeti, prejkspisati te pesmi. Profesor Novak so od 1970-oga leta tadale iskali, od kec, iz šteri slovenski, vogrski i nemški knjig so v *Martjansko pesmarico* prejkvzeli ali dojobmili te pesmi.

Pesmi v te knjige je z rokavup pisalo več lüdi. Najprve pesmi so nupsipisali kauli **1643**. leta. Takše tö, štere so že te stau lejt stare bile (*Dobri hisniczi, vi posz-luisaite... 1534*).

V *Martjansko pesmarico* so najoprvin lüteranski predgari, kantorge, škonice

pisali. Stare katoličanske pesmi so tö prejk vzeli. V takši pesmaj so prejkpotegnili ime B.D.Marije (lüterange Marijo i svetnike ne poštüjejo) pa nupsipisali ime Ježuša Kristoša (*Poh-valuimo denesnyi den...*). Gda je martjanska cerkev pá katoličanska gratala, so tau pesmarico katoličange nücali tadale. Zato so v knjigaj pesmi o B.D. Mariji i svetnikaj tö (sv. Trej krali, sv. Števan, sv. Pavel itd.).

Pesmi iz *Martjanske pesmarice* so v drugi vesnicaj tö prejkspisali. Kauli 100, v našoj rejči z rokavup napisane pesmarice poznamo. Med njimi je **SINIČKA PESMARICA**, štero je napiso škonik i kantor na Gorenjom **Siniki Andraš Horvath 1780**-oga leta. Te knjige imajo 466 strani, v štere je **Horvath** nupsipiso 258 pesmi, nekak drugi pa 8. V *Siničko pesmarico* so iz *Martjanske pesmarice* prejkspisali skor polonje pesmi. V *Martjanski pesmarici* je 163 pesmi, od toga 73 (44 %) je prejkspisano v *Siničko pesmarico*. Tau je bila velika pomauč profesor **Novaki**, ka je tiste

pesmi, štere so falile z *Martjanske pesmarice*, leko dopuno iz *Siničke*. V knjigaj siničkoga žipana **Stevana Pintera** iz 1864 smo eške tö najšli 17 pesmi (17 %) iz *Martjanske pesmarice*. Med njimi več kak 450 lejt staro pesem o hišnom zakoni: **Dobri hisniczi, vi posz-luisaite...** Tau lüteransko pesem je **1534**-oga leta z vogrskoga na slovenski jezik dojobrno **Andraš Sajtič**.

Dobri hisniczi, vi po/szluisaite, szvega sze/reða leipo navcsite, i zroka ktomu, vi sze navcsite, vu csisz-tocsi sze, kroto zder-site. (*Martjanska pesmarica V/8*)

Dobri Hisniczi! vi posz-lüs'aite Szvoiga sze réða/leipo drsite, i zroka ktomi vi sze navcsite/i vu csisztaucsi krouto sze drste. (Pinter, 35.p.)

Marija Kozar

(*Novak, Vilko (ur.): Martjanska pesmarica. Ljubljana, Znanstvenoraziskovalni center SAZU, Založba ZRC, 1997, 398p.*)

Pismo iz Sobote

ŠOULA, ŠOULA, ŠOULA

Ja, moji mlajši, že pa trbej vsikši den tak lipou stoupiti v tisto velko kučo, ge van te tisti bole čedni od vas perejo glavou in van v njou lejvelejo znanja in spoznanja.

Ja, moji stariške, že pa trbej segnoti v žepko in mlajšom puniti žepke, ka njin ji v šouli te vöstepejo, zato ka znanje košta. Ške tista šoula, ka je v njou mujs ojditi, je nej šenki. Ka šenki, vsikši den, vsikšo leto več košta. Dobro, ne košta šoula, liki košta naše dejte, stero ojdí v šoulo. Vej je tou nej nika novoga. Ške v tisti časaj, gda bi se nan aj cidila med pa mlejkó, je šenki šoulanje koštalo tö, kak te ne bi bilou tak gnes. Ka gnes je mujs pozabiti, kak je bilou inda svejta. Inda svejta je... Dobro, nemo zdaj o ton. Poglednimo, kak je gnes.

Gnes oprejš novine, glejdaš TV ali poslušáš radio, kakoli že delaš, gvüšno gé najdeš kakši štrajk. Delavci štrajkajo, ka so nej že pou lejta doubili plače, zato ka je direktor vse spokradno, pa ške zavolo vsefele drugoga. Naši sobočki mlajši z gimnazije pa so že na drugi den šoule štrajkali zato, ka neškejo popoudnevi ojditi v šoulo. Uni bi bili v šouli samo vgojno pa te ta do edne ali dvej. Po tiston pa domou. Te dale škejo ške tou, ka če de profesor koga pijto, njemi mora tou tri dni prle povedati, ka se te tisti mladi učenik na tou pripravi. Pa ške nika so si kcuj zbrodili, ali tou je zdaj nej tak važno. Na, zdaj se pa leko malo zabavamo.

Človik pride v nouvo službo. Pride ta do prejdnoga, ka njemi vövadi, ka pa kak de delo, pa za kelko pejnež. Tej človik te tomi

prejdnomi povej, ka je tou vse lipou pa praf ali, ka bi un delo samo te, gda njemi paše. Kcuj toga pa bi rad ške mesečno plačo doubó vsikši mejsec že za naprej, ka de te znau, kelko pa kak mora delati.

Stariške bi leko tö tak delali. Svojin mlajšom bi prajli, tak dragi sin in čerka, müva z očon va stariša samo od sejdme vgojno pa ta do trejče popoudnevi, te dale pa več neva, te va samo ške Mariška pa Francek. Te zadvečera bi pa mlajši tak šekli iti malo koulí, pa bi prosili stariše, aj njin nikši pejnež dajo. Tisti Francek ali pa Mariška leko komout povejta, ka nikši pejnež ne data pa večerjo aj si mlajši sami napravijo, če škejo gesti, samo, prle jo morajo plačati. Vej bi van ške kaj napisjo, ali ge popoudnevi več ne delan.

MIKI

OD SLOVENIJE...

Z OSEBNO IZKAZNICO ZDAJ TUDI V ITALIJO

Sporazum o ukinitvi vizumov med Slovenijo in Italijo je začel veljati 1. septembra. Njegova bistvena novost pa je v tem, da državljanji lahko posle mejo med Slovenijo in Italijo prehajajo tudi z osebnimi izkaznicami. Italijansko vleplosništvo v Ljubljani je namreč slovensko zunanje ministrstvo obvestilo, da so tudi na italijanski strani izpolnjeni notranjepravni pogoji za začetek veljavnosti sporazuma, ki nadomešča prejšnji jugoslovansko-italijanski sporazum o odpravi vizumov. Slovenska stran je takšno obvestilo italijanski strani poslala že prej. Hkrati je začel veljati tudi slovensko-italijanski sporazum o prevzemu oseb na državni meji.

TURIZEM IN STEVILKE

Julija letos je slovenske turistične kraje in znamenitosti obiskalo 227.236 gostov, kar je za tri odstotke več kot v istem mesecu lani. Po prvih predhodnih podatkih državnega urada za statistiko o turističnem prometu so v Sloveniji v prvih sedmih mesecih letos zabeležili 993.403 turistov oz. za šest odstotkov več kot v enakem obdobju lani. V primerjavi z lanskim julijem je v Sloveniji precej upadel obisk domačih turistov, medtem ko se je obisk tujcev povečal. Julija so zabeležili 107.775 domačih turistov, kar je za osem odstotkov manj kot julija lani. Slovenijo je julija obiskalo 119.461 tujih turistov, to pa je za 16 odstotkov več kot v istem obdobju lani.

NOVO ŠOLSKO LETO

Za približno 307.000 učenec in dijakov se je 1. septembra začelo novo šolsko leto, od teh jih je približno 22.100 prvič prestopilo prag šole. Celotna generacija osnovnošolcev bo v novem šolskem letu štela 200.279 šoloobveznih otrok, osnovnošolsko izobraževanje pa bo v prihajajočem šolskem letu končalo 26.174 učencev. Srednje šole bo obiskovalo 197.050 dijakov. Policija je v prvih šolskih dneh poostreno nadzirala promet, največjo pozornost pa so namenili prvošolcem, ki so tudi letos dobili rumene rutice. Policija je izvajala tudi temeljit nadzor nad hitrostjo voznikov predvsem okrog šol - v ta namen so uporabili vse razpoložljive radarje prostovoljci.

Jajjaa?!?

Vej pa don nej?!?

Lübezen pa hladilniki. V Angliji so naredili eno anketo, v šteri so pitali angleške žene, ka jim je doma bole potrebno: hladilnik ali maüz. 87 procentov žen je pravilo, ka je za nji hladilnik dosta bole potreben, kak maüz. - *Mi smo gnauk svejta živevi in fridžider socializmi, ovi in Angliandi pa živejo v fridžider kapitalizmi?*

Rešilci lagvo brodili. En moški je vnoči ušo na glavno cesto, pa tam čako, ka po njega pridejo mentoške, ka so ga graubi górci pargimali. Zmejs pride iz vesi prauti ena spoznana ženska, štera je malo nar-kresana bila, pa moški

VRAUČA LÜBEZEN Z MRZLIM HLADILNIKOM

pravla, ka ga una malo tás-prvodi pa tačas počaka, ka padarski auto pride. Gda je auto prišo pa se je moški pripravlo, ka nutri sede, so se rešilci fejs čüdivali: Te pa nej vašo ženo trbej tá-pelati? Nej, ka nej moja žena, ovak pa je meni lagvo. - *Una se je dobro počütla, pa lagvo vögladala?*

Partijski voditeu pa frizura. Eden partijski velikaš, šteri samo pet vlasov má pa tiste gnaki naprej počesane - nej Gustav iz animacijskoga filma, nej! -, je poslo pisme enim frizerkam, pa ji je pito, kakšo frizuro bi njemi tanačivali, zdaj ka pá volitve baudejo. Največ odgovorov je prej tau bila, ka naj na srejdik na dva kraja nazaj počeše. - *Steri kraj naj baudejo tri vlaske? Te vidli, te človek eške nika velkoga baude, če je že te minister biu, gda ma vse pet vlasov naprej štrlelo, kak kakšoma gejši. Zaman: imidž je imidž, zato pa se na Vogrskom leko vüpamo, ka*

pomalek guišno pridejo baukši cajti.

Partijski voditeu pa rasizem. Geste na Vogrskom en drugi političar, šteri trifartala Madžarov ne more vöstati, ka so prej nej "pravi" Madžari. Gda je eške na oblasti biu, je sto nutri napelati, ka bi vsikši Madžar mogo izpite (vižge) delati, njini "profesorge" pa bi pravili, ka što se leko zove za Vogrina pa što nej. Tak je vögladalo, ka bi tmok dosta lüdi smeknili, če bi te političar nej vöbukno iz oblasti. Leko si mislite, kak takši rad má Nejmadžare, spoj takše, šteri ovakše kece pa ovakšo kaužo majo, kak v Evropi. Zdaj pa je te drugo paut bukno: tau paut z autonom, pa je v špitale prišo. Pa vejte, što ga je vračo? En takši bole čmi padar iz dalečnoga rosaga. - *Včasi zato don geste pravica.*

Kinejzarska nevarnost. Sibilske knige tö pišejo, ka eške gnauk gezaro nigder

nede, ka pride žuta nevarnost pa konec sveta. Nam na Vogrskom se nej trbej fejst bodjati, ka smo ništarni den meli v Budapešti eno velko bitko s Kinejzari, pa so Kinejzari nej mogli dojobladati Vaugre. Ranjeni so bili trge vogrski policaji, pa trge Kinejzarge. - *3 prauti 3 je djelte fisk iks. Fiks namolt! Samo če mo tau našo formo tadale leko držali?!?*

Fotoaparat za larmo. En mikroelektronik v Berlini je naredo eno takšo kamero, s štero leko gorzeme kakši koli glas (autona, fligara itd.), šteri naslednje na enom računalniki vöpride kaj kejp. Graubi glas prej má sivo-lilasto farbo, bole tiši pa žuto. - *Te so žuti Kinejzarge etognauk v velkom džimbunau v Pešti sive-lilaste kejpe dobili? Takše fele farbe, kak so fleki na njini kauži od policijski gumibotov?*

Fr.M.

K R Ü

Ta spoj kratka rejč nam lüdam spoj dosta znamenüje. Šegau mamo prajti, ka prej če krüja nega doma, človek se lačen čüti, kakoli druge dobrote ma doma. Ali tak tü šegau mamo prajti, ka prej si človek krü slüži, če rejsan dobro znamo, ka človek ne dela samo za krü. Ešče dosta pa dosta misli bi leko tüj naprej prmesla, ka človek šegau ma misliti od krüja. Vsevküp pa je rejsan istina, krü je najbolje potreben človeki.

Zdaj, gda je žetvi konec, že z navogoga sildja začnejo pečti krü. Rosag si je pripauvo svoj krü pa ešče mamo višešjno sildje tü, leko odavamo tistim, šteri so si nej mogli zadosta pripauvati. Tau nas leko veseli brez toga, ka bi zdaj razpravljali, kakšo cejno ma sildje po svejti, kakši špekulanti delajo nad tejm, da bi kak najmenje dali za trüd, s šterim človek pripravi za krü valaun sildje.

Gnauksvejta - tak 40-50 lejt nazaj pa pred tistim - je krü spoj velko poštenje emo. Doma smo ga mogli pripauvati i pripraviti, pa kelko ga je bilau, telko je moglo dojditi. Nišče je nej krü kúpüvo, za tau je nej bilau

pejnaz. Gda so mati ali oča krü načnili, so prva krüz djali z naučnikom na njega, pa so ga tak vrezali. Vsakši je daubo svojo porcijo, drgauč pa samo te, gda so ga oča ali mati pá delili. Če ti je pa falaček krüja dol spadno, si ga mogo golvzeti, ga küšniti pa po tistim pesti. Nej v pomije lüčiti. Zekovge so z varaša včasik po vasnicaj vozili pa ponüjali krü, kifline pa žemlé. Kak bi je radi meli pa kauštali. Tau se je pa samo spoj rejdko zgodilo, ka smo se je dovlekli. Gnesden si ranč tak želimo domanji krü, samo zdaj smo zvedli, kak velka vrejdnost je krü, šteri se doma peče.

Prišla so lejta, gda je krü nej dragi bio. Lüdje smo tistoga reda velke greje delali. Bau-toške so nej zandoleli krü štölati, lüstvo je strašno dosta krüja nosilo domau. Pa nej za toga volo, ka bi ga sami tak dosta pogeli. Nosili smo ga svinjam, kokašom pa tak tadala. Če bi tisto naši starci vidli, bi nam nika povedali. Dapa kak šegau mamo povedati, "Baug je tau vse vido, pa nas je pokaštigo!" Kak nam pa gnes dé? Tak se vidi, ka starci cajti nazaj pridejo, gledoč na tau, ka

moremo krü poštvüvati. Gnes je krü tak dragi, ka si moramo zmisliti, kelko mo ga kúpüvati pa komi mo ga davali. Edna navola je pa zatok itak med nami. Deca ešče itak ne zna popravom poštvüvati krüja. V smetkaj ešče itak videti krü talučanoga. Po mojom, če prva nej, vej se te dojnävčijo od toga, gda do si ga sami mogli slüžiti. Edno je guišno. Gnesden pri nas v bautaj

skurok gnauk menja krüja odajo, kak povejmo, pred 10. lejtami. Najlepše bi pa te bilau, če bi ga nej zatok kúpüvati menje, ka je dragi, liki zatok, ka s tejm poštvüjemo človeško delo pa naravo, štera nam znauvič pa znauvič da "krüja našoga vsakdanešnjoga".

I.B.

DRUŽINA POJE

Prauti Velenji v Sloveniji je ves **Andraž**, gde so letos 31. avgusta štirinajstič organizirali prireditev "Družina poje". Glavni organizator toga programa je gospaud Slavko Pižorn. Vsevküper je 22 držin gorastupilo. Z naše krajine je letos od družin bila držina Györvari s svojo žlato. Pripravili so dve nauti: "Gnes je ena lušna nauč" pa "O, kako je duga paut". Tau velko držino je vküpsprajla pa nutanävčila tatica llonka Györvari. Gda človek 22 držin čüje popejvati nauts s svojoga kraja, te je eštja bola gvüšen v tejm, ka porabski Slovenci s svojimi pesmi gdekoli leko gorastupijo. Velko vrejdnost nosijo v sebi. Na prireditev je pozvan biu gospaud predsednik RS Milan Kučan, sto je z lejpimi rečami pozdravo prireditev. Velko poštanje nas je dosegnilo, ka je g. Slavko eške natau emo čas, ka nas je sprvajo kaulek po krajini. Etak smo leko poglednili cerkev Sv. Križa na gori Olijki, stera je na enom velkom, velkom brgej. Pred podnevom smo pa bili pri meši, gde nas je gospaud župnik posaba pozdravo. Takši lejpi den, kak smo ga v Andraži meli, je spoj dobro zadobiti.

K.F.

Čepinci-Dolenji Senik

ŠPORTNO SREČANJE

Letos julijuša so D. seniški starejši športniki dobili vabilo iz Čepincev. Pozvali so nas na športno srečanje, štero de zvün športa prijateljsko srečanje tū. Vabilo so tisti dobili, steri so pred 19 lejтами špilali nogomet na D. Seniki. 1978. leta smo se s Čepincami najoprvin srečali. Dosta, dosta lejt smo ojdlj eden k drugomi. Pri nas tau prijateljstvo do gnešnjoga dneva žive, kakoli, ka smo po spremembi sistema par lejt nej meli priliko takša srečanja vkūp sprajti. 1994. leta so pri nas volili slovensko manjšinsko samoupravo. Samouprava je lani tak skončala, da tau sodelovanje obnovimo, zato je pozvala na D. Senik tiste športnike, tiste prijatele, s šterimi smo tak dolgo dobro sodelovali. Srečanje se je pričakalo, veselje je bilau gledati, kak so se najšli, eden drugomi veselili. Letos so pa Čepinčarge tak mislili, da bi napravljli športni den pri njij. Dobro so si skončali. Naša slovenska samoupr-

rava je z veseljem prevzela vabilo. Športnikom je tū nej trbelo dvakrat povedati. Radi so bili priliki in so se vkūppob-

rali. 24. avgusta je z D. Senika več kak 30 lūdi prišlo v Čepince. Dobro je bilau čūtitī pa videti, da so nas čakali. Kakoli so se naši športniki branili, mogli so začniti z ednim dobrim obedom. Po tistim smo se pa vzeli pa smo šli na športno igrišče. Sto je tisto igrišče nej vido, ne zna si premisliti, v kakšoj lejpoj pokrajini je. Potok, lejs, mezevja vzemajo kaulag tau igrišče. Tau pa, ka so nas čakali, smo že drugič mogli videti. Blūzi igrišča

so pripravljni bili vsefale peči pa so meli piti zadosta. Šport je pa šport. Nikšo piti so zdaj nej mislili, samo so na

špilanje brodili. Po kratkom pozdravi se je začnila tekma. Dobro je znano, da je takša tekma prijateljska. Depa zatok je spoj za istino šlau. Redno so naganjali tau labdo (žog), na teltja, ka so Čepinčarge premagali naše za 4:1. Po nogometi so pa naprej priše vauže. No, nej za kaj slaboga volo, liki vauže so vlekli pa so etak pokazali, sto je krepši. Tū so pa naši bili baukši. No, kak šegau majo prajti, tau je igra. Zatok

je pa vse lepau skauz prišlo. Po tev dvej tekmi so pa športniki nikak nej steli tak njati špilo. Cejli dvečerak so si nikše igre vōnajšli, pa so se spoj prijateljsko meli. Mi, steri smo je pa ta sprevodili, smo tačas dosta dobrega doživeli. Tak smo se čūtili kak doma pa ešče lepše. Poštanje je dau tauj prireditiv svetnik Vendel Gašpar tū, ki je skauz med nami bio, skrbo za nas. Po tekmi je bio bogati piknik, ples, veselje, kak je že tau med dobrimi padaši pa spoznanci.

Gvūšni smo, da D. seniška slovenska manjšinska samouprava po tejn toga tū nede šanalivala trūd za takša srečanja. Kak lani tak letos je tak moralno kak finančno pomagala pa pokrivala stroške (kiadās) srečanja. Lepau se zahvalujemo vsem Čepinčarom pa čepinškim voditelom, ki so nas tak lepau sprejeli. Na svidenje kleta pri nas.

I.B.

... DO MADŽARSKE

IZLET PO SLOVENIJI

11-12-13. septembra bodo šli na trodnevni izlet po Sloveniji 47 učencev in dijakov iz monoštrske osnovne šole ter dveh srednjih šol. Izlet jim je med drugim omogočil Sklad za narodne in etnične manjšine.

ODKRITJE SPOMINSKE PLOŠČE

28. septembra bo na Gornjem Seniku spominska slovesnost ob 10. obletnici smrti gospoda župnika Janoša Kūharja. Ob 11. uri bo odkritje in blagoslovitev spominske plošče, pred tem (ob 10. uri) bo slovenska zahvalna maša v domači cerkvi, na kateri bosta sodelovala cerkveni pevski zbor ter MePZ Avgust Pavel.

Na prireditve so organizatorji - ustanovitelji ter kuratorji sklada Tromenjnik, Državna slovenska manjšinska samouprava, Zveza Slovencev na Madžarskem, cerkveni odbor na G. Seniku - povabili tudi sorodnike iz Slovenije, iz Grada.

PONOVNO ŽELEZNIŠKA POVEZAVA MED PECEM IN OSIJEKOM

Od začetka septembra ponovno vozijo vlaki med Pečem in Osijekom. Železniško povezavo so zaradi vojne ukini li. 1991 ter del proge tudi uničili. Po deminiranju in obnovitvi proge je prvi vlak odpeljal 2. septembra. Voznja traja približno dve uri in pol. Trenutno vozijo le potniški vlaki, načrtujejo pa tudi tovorni promet.

ZAPRLI BENCINSKO CRPALKO

Poleg Monoštra je Carinamica v Monoštru za 10 dni zaprla črpalko Texaco, kajti analize so pokazale, da določene sorte bencina ne ustrezajo predpisom. Poleg tega firma mora plačati kazen v višini 22 milijonov forintov zaradi fiktivnih računov pri nabavi bencina.

K.F.

VESELI PORABCI V MOSONMAGYARÓVÁRI

Samouprava v Mosonmagyaróvári vsakšo leto drži varaške dneve. V tau varaši dosta porabski Slovincov žive. Zatau je Kovačín Djurec (György Šulíć) proso samoupravo, aj en den majo slovenski kulturni program. Na te den so se redno pripravljali gorenjoseniški folkloristi z goslarami, Laci Korpić s svojimi goslarami pa ženami, zvōn njij pa eštje mali goslarje z gorenjoseniške šaule. Dvej vōre dugi program dati je nej malo delo. Zatau smo meli eno nedelo generalko, gde je vsakši vkūpprišo pa smo cejli program dolasprobalī.

23. avgustuša smo meli lejpi den v Mosonmagyaróvári. Vrejmen je dobro

Seniški mali fudaške

bilau, etak je cejli program vanej biu. Gda so ma goslarje začnili davati, je trg puni grato z lūstvom. Leko povejm, ka so skupine redno vōdjale

zasé. Lejpi, veseli program so dale. Potejm je pa v enom velkom šatori vsakša skupina eštja dala en program. Ništja se nej žaurgo, ka je trūden, vsakši

je z veseldjem "obredo" delo.

Spjoj nas je veselilo, ka je par Slovincov iz Mosonmagyaróvári cejli den z nami bilau. Oni so nas pozvali v eno restavracijo, gde smo veselico meli. Gda devet goslarov nagnauk špila, taum eštja tisti mora plesati, steri ne vej. Prauti večera nas je velko prese-nečanje doseglo. Temmelova držina nas je pozvala na svoj daum. Tau srečanje z njimi nikdar ne pozabimo. Škoda, ka nas je cajt silo pa smo se mogli posloviti od njij. Vūjпам, ka pridejo kaj domau v Porabje, gde njim leko nazaj zaslužimo, ka so nas gorprijeti.

ÓPUSZTASZER - O, PUSZTASZER!

Slovenska zveza v Monoštri je pozvala par takši lüdi iz Slovenije, šteri se dosta trüdiyo za porabske Slovence, ka naj si malo poglednejo Madžarsko. Tau paut so tau bili: **Peter Winkler**, direktor Urada za narodnosti pri slovenski vladi, **Mirko Jelenič**, generalni direktor Rdečega križa Slovenije, **Geza Bačić**, višji svetovalec pri slovenski vladi, **Geza Kisfalvi**, predsednik ZKOS za Mursko Soboto, **Aleksander Krpič**, direktor tiskarne Solidarnost v Murski Soboti. Goste je pelo po vogrskom rosagi **Jože Hirnök**, predsednik Zveze Slovincov na Madžarskom.

Velki Voditeu (Franc) Jožef vöda paranč, ka do pete vöre morejo v Ópusztaszer priti. Natau Aleksander Velki Antipolicist pravi, ka un buma nede štraf plačüvo pa (h)rano policaje, ne kilomejter nede bole brz vozo, kak je dopüščenol! Velki Trbüji Vodopivci (té je bilau več) pa so skončali, ka se je vsakši 50 (sledik 80) kilomejtarov trbej staviti pa kakšo Velko mineralno spiti. V drugi auto so dali domanjoga Velkoga Navigatora Manipulatora, šteri je eške nigdar nej büu v Ópusztaszeri pa je don nej znau, gde je tá Velka Vogrska Ves. Glavni šofer pa je büu takši, ka gda se je zeleni semafor vužgo, te je prencu, gda pa se je rdeči posvejt oblisno, te je z mejsta pelo, kak vihér... Ja, pa so eno vöro sledik šli z Monoštra, kak so steli.

V prvi Velki čardi je pau vöre trpelo, ka je Velka kölnarca nej razmila, ka geste razloček med sladkim pa süjim vinom. Zaman so ji Velki Vodopivci pomagali, ka süji leko pravimo kisalo tö! Nej, nej, uni prej dobro vino majol! Njino vino je nikanej kisalo! Natau so 22 (!) minut mogli čakati, ka je Aleksander Velki Gavalejr sto dati Velko napitnino (borravalol) - samo zbrodite si, kelko je prislüziu na 150 kilomejtraj, ka je nej büu poštrafani! - kölnarca pa je nej stejla nagnauk obogatitni, pa je penaze nej pa nej vzela: Gospaud, samo polonje telko penaz mi davate, kelko je piti köstalo!

Velki Voditeu je goste v Dunaföldvári pauzvo na

najbaukšo ribino župo na Vogrskom. Župa je rejсан trnok dobra bila, depa vejte, kelko čont majo gnesnaden ribe?!? Kelko čajta tau trpi dojobérati?!? Gda je sunce že pomalek dojšlau pa je Aleksander Velki Lauda - sarmaka so cugi prejk po pauti tö za cik meli - že deseto paut pito Velkoga Navigatora Manipulatora, če eške ne pridejo v "Ópusztaszer" ali ka ma je že ime, je Navigator

Aleksander Krpič, Geza Kisfalvi, Jože Hirnök, Geza Bačić, Mirko Jelenič pa Peter Winkler v Ópusztaszeru

pravo, tü nikši Pusztsaszer na levo piše, pelaj tam tá! Gda so podje skor nutri v niško Velko mlako spadnili, so znali, ka je nika frštin...

Velki Voditeu (Franc) Jožef od tistoga čajta má bole rejdk bodjüsi pa keco pri vüjaj, ka so ma pri kasi pravili: Skoda, ka ste zamidili! Vejpa gnauk drugo paut si poglednete, ka ste gnes steli! Te pa Velkomi Voditeli Zeusi iskra paüči v glavej - žila ma je že par minut prva paüčila -, pa veli: Če škete, mi eške ene karte küpimo za sedmo vöro! Zaman, nega več mesta! (Of je polonje penaze davo za nič vino, té pa dvojno ceno za nič gledati?)

Te pa naprej staupi Geza Velki Goyornik pa povej ovim v Ópusztaszeri: Es čüjte! Vi ste meli samo enoga Velkoga Kneza Gezo, müva sva pa zdaj včasik dva tü! Ge kak ge, pa eti pri meni Geza Velki Šarmer! Pa te eške s sebov mava vñuka Princa Emerika (Mirkona) tö. Mi smo trije krali iz Slovenije, pa nas vendrak don nutri pistite k naši žlati?!? Pa te eške s sebov mamu Petra Velkoga Narodnostnoga, pa Aleksandra Velkoga Tu-pa-tam-pa-kam-ona... Vej pa tau bi don škandal büu, če bi nas nej nutri pisti-ti!?!?

Po programi je eden iz Velkoga Autona Prvoga pravu, škoda, ka je med tistimi lejpimi freskonami nej büu tisti znani kejp od Boscha, na šterom slepci en drugoga pelajo, ka bi se ovi v drugom autoni tö tak lepau mogli za roke držati, nej ka bi se pa zgibil. Natau

z našoga pa ne dobiš! -, ka je smak cejli večer samo prazne krumpliče možüu. Sledik, gda smo se že spat pripravili, je Velki Križman poslo eno Velko Ofco Asistentko, naj vgej Gezo Velkoga Govornika, šteri je, gda je aktivistka tau naredila, s spaudnjimi lačami po künji na eni naugi skako, pa bole zginjavo, kak zginjena ofca. Gda je od humanitarne injekcije malo k sebi prišo, je zorganizéro Velki politični seminar: Ta drugi so ga trnok vörno poslüšali, depa tisto sekundo, gda je piti sfalilo, so ranč leko nauč nej pravli, pa so po postelaj ta spokapali.

Aja-tu-taja Velki Spalün - namesto seminarja je tö spau! - je zrankoma z brsačo tavö v kopalnico üšo, se pogledno v gledali, zadovolen nazaj v sobo tacko, pa se tam s takšoga spoj maloga vonječoga glaža začno mujvati, kak naš maček, prva kak stoj k rami pride...

Geza Velki Šarmer je pa cejli zranek samo tau gono, ka: Joreget! Joreget! Gde je pa Joreget! Dje, ka se pa te človek telko poklanja? Sledik se je delo razčistilo, gda je šofer pravu, ka eške 35, 40, 22(!) kilomejtarov fali, ka pa stanemo pri čardi, pa ga je Joreget vsigder pito: Te se naj po-

malek že zato pripravlam? Že bi zato pravi čajt büu spiti kakši Joreget!

Pri gesti pa pri piti se je najmenje zbéro Peter Velki Slovenski z nemškim imenom: Ka te vi pili tisto mo ge tö. Meni je vseeno. Takšo fele formo bi se leko piso Peter Velki Madžarski tö. Ka te pili? Kakoli, ka se začne z litero "a": "a" sör, "a" bor, "a" pálinka, "a" whisky, "a" konyak...

Gda je Peter Velki Slovenski eške mali pojbiček büu med bojno, je čüu na enom mitingi enoga trejznoga Velkoga Govornika: "Dragi tovariši! Dosta vas eške spadne za našo svobodo!" Ovak je Peter Velki Fotograf najbolje flajnsno fotograféro, tak smo čüli, ka je prej Slovenija urgentno mogla importirati kemikalije, ka je vse sfalilo...

Gda smo se večer pripelali na G. Senik na Grbenjšček (Kokautin brejg), gde so bile same küre, je Velka Doktorica Porabska egzaktno vözračunala, ka so se kokautec procentualno lepau povekšali. Tam sta bila dva dugšiva možka tö: Dr-dr-dr-aga Kok-kok-torica, če ste vi tak čedni, kak je tau mogauče, ka je od njija Mešič Vogrin, Kisfalvi pa Slovenec?

Ka se vam je najbolje vidlo?

V. Aleksander Tulifon: Tau, ka na Vogrskom takše telefone mate, ka samo zdigneš sluškalko, pa že 22 forintov köšta, pa ka je kolega telefonéro, tisto tö meni zračuna...

V. Geza I.: Tau, gda je nam V. Šarmer male špricere prištölo, pa gda je vüdo, ka ge plačam, je kölnarci šarmantno pravu, naj nikše bole poštane prinese, ka takši - pa ovakši - mali samo špot delajo možkom...

V. Geza II.: Tau, gda sam se v Tihanji drau, ka "Velki Navigatooooor!", glas pa je nej nazaj prišo, liki se je V.N. na sronjeki tak pristrašo, ka so kauli njega usi možki mokri gratali...

V. Križman: Tau, ka je moje runda piti bila najfalejša pa ka sam v Székelytanyi s petfele penazi leko plačo!

V. Fotograf: Kak je V.N. vözüo staro baterijo iz fotoaparata, go nazaj djau, pa se čüdivo, ka ne funkcionira, nauvo pa je originalno domau odneso...

V. Navigator: Tau, ka gda je Velki A. zagledno hotel z malimi oknami na Bugaci pa pravu: Podje, mi mo pa gnes v štali spali, pa te so nas naslednje v (h)leju (bungalov) djali...

V. Voditeu: Tau, ka se je usakšoma eške tau tö vidlo, ka je nej dobro bilau...

Francsek Mukič

27. LIKOVNA KOLONIJA

Števanovci '97

Zadnji teden v avgustu je v Števanovcih potekala likovna kolonija mladih, katere se je udeležilo 40 mladih iz Avstrije, Italije, Slovenije in Madžarske. Udeleženci so sestavili tudi bilten, del tega gradiva objavljamo v našem časopisu.

Po dolgih letih je pionirski tabor v Števanovcih spet zaživel. Names-to pionirjev so tokratni "stanovalci" pionirskega doma slovenski otroci iz matice in zamejstva. Prišli so zato, da bi v "duhu" Vuzeniške kolonije spoznali naš kraj in svoje vtise prenesli na papir ali v glino. Stvaritve te kolonije so izraz iskrenosti otroškega sveta in seveda

spretnosti rok. Izražajo pa tudi ustvarjalni duh mentorjev, ki usmerjajo otroški pogled in vodijo roke teh mladih ustvarjalcev.

Kaj pa pomeni likovna kolonija za nas, porabske Slovence? V prvi vrsti to, da slovenski otroci iz zamejstva spoznajo naše kraje, naše ljudi, ki so lahko obenem motivi za njihovo umetniško ustvarjanje. Med bivanjem

se pogovarjajo z našimi otroci, ki so potrebni takšne "prisile".

Prav tako upam, da bo moč čez nekaj časa tudi mi porabski Slovenci priti do svojega likovnega pedagoga, ali če sem večji optimist, do svojega umetnika. Kot najmlajša zamejska slovenska organizacija naredimo use, da bi ohranili naš jezik in našo kulturo.

Vi, dragi otroci in mentorji iz Slovenije, Avstrije in Italije, lahko pomagate pri tem. Vaše slike in kipi so zrcalo za use nas. In če so "slike" popačene, jih moramo popraviti.

V imenu organizatorja se zahvaljujem vsem tistim, ki ste pomagali pri tem, da bi kolonijo uspešno izpeljali. Upam, da se bo kolonija nadaljevala, prav tako pa upam, da ste se med nami dobro počutili. Prosim, pozabite kakšen senčni trenutek našega druženja in se spominjajte le srečnih in sončnih utrinkov našega dragocenega druženja.

Jože Hirnök
Predsednik Zveze Slovencev na Madžarskem.

Vlado Ravnikar in Jože Hirnök na otvoritvi kolonije.

Otroci s Koroške na zaključni prireditvi.

kar dobro razumemo in se nekatere tu pa tam tudi sprickajo. Pokrajina tu okrog je zelo lepa, okrog študentskega doma imamo lep gozd, v katerega hodimo na krajše sprehode.

Tovariši in tovarišice so še kar v redu najbolj je zabavna Valentina iz Italije, tudi drugi niso slabi.

Upam, da bom še kdaj prišla sem, saj sem do zdaj zelo uživala. See you next year!

Peklar Staša,
OŠ Vuzenica - Slovenija

Včeraj smo prišli na Madžarsko po dolgi in dolgočasni poti. Na meji so nas zadržali četr ure zaradi dokumentov. Potem so nam pregledali avto. Prvo noč je bilo lepo, mirmo. Drugo jutro, oziroma danes, so nam dali za zajtrk: šunko, kruh, čaj, maslo, kolač s čokolado in kavo. Malo kasneje, ob deveti uri, smo se razdelili v dve skupini (za grafiko in kiparstvo). Ko sem končal z izdelovanjem mojega izdelka, sem se hitro zapodil z Ivanom do malih gričkov, kjer sva se spuščala gor in dol.

Jakob Jugovic
Italija

Likovne kolonije sem se udeležila že četrtič. Tokrat na Madžarskem. Zelo mi je všeč v Pionirskem domu, saj smo lahko vsi skupaj v sobi. Tako se lažje spoznavamo med seboj. Dnevi potekajo običajno, kot na usaki koloniji. Zjutraj in popoldne rišemo, kiparimo in spoznavamo nove tehnike. Zvečer pa bedimo dolgo v noč in se zabavamo. Izjema od ostalih dni je bila sreda, ko smo šli na celodnevni izlet. Kljub usem zanimivoostim mi je bilo najbolj všeč, ko smo

šli skupaj na sladoled. Letos sem najbrž zadnjič v koloniji. Bila sem že v Vuzenici, Avstriji in Italiji. Poudar mi je bilo všeč, le da je tukaj nekaj posebnega.

Marija Nabernik
OŠ Vuzenica - Slovenija

Jaz sem Žolt Zankoč iz Števanovca. 1996. leta sem že bil v Italiji v likovni koloniji. V Števanovcih se veliko igramo, rišemo in delamo grafiko. Dobimo dobro kosilo in večerjo. Učitelji so dobri in so nam na pomoč. Zelo dobro se počutim.

Sem Ines Fišer in prihajam iz Slovenije. Letos se likovne kolonije udeležujem že drugič. Moram povedati, da sem sprva mislila, da bo tukaj bolj dolgočasno, a ni, saj sem spoznala veliko novih prijateljev, nekaj pa sem jih poznala že od lani.

Tukaj na Madžarskem je use bolj družabno, saj bivamo v Pionirskem taboru in ne pri družinah, kot smo doslej bili vajeni. Naslednja kolonija pa bo prav v Sloveniji - v Vuzenici in upam, da bo usaj toliko udeležencev kot jih je tukaj!

ČLOVEK V BISKUPJU SVETLA,
LETOKO DELEGA SVETA,
SVETA, KI GA LIKOLJI PEEJ
ILU VIDEI TALO PODROBNO.
VELIKEGA SVETA V KATEREM
SAM VEDEVA OD ROJSTVA.

V RISBI LAHKO VIDIS PODOBNOST,
SANEGA SEBE, KATEREGA JE
USTVARIL SLIKAR ALI DA GA JE
USTVARILA NATI NARAVA.

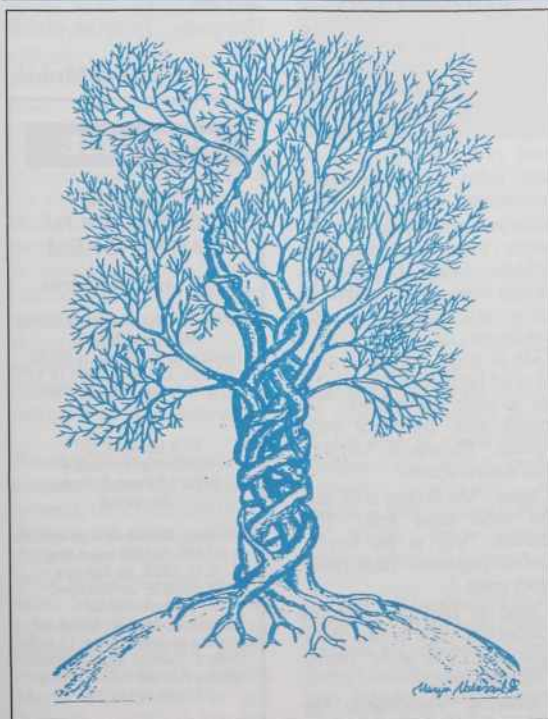
ZATO TO SLIKO ČUVAJTE!
DA JO IN NE IZGUBITE!

STAŠA PEKLAR
-WUZENICA-

*****

Ime mi je David Hegyvari. Stanujem v Števanovcih. Letos sem prvič v likovni koloniji. Od sestre sem slišal, kako dobro se je tam počutila. Vesel sem, da sem lahko prišel v kolonijo.

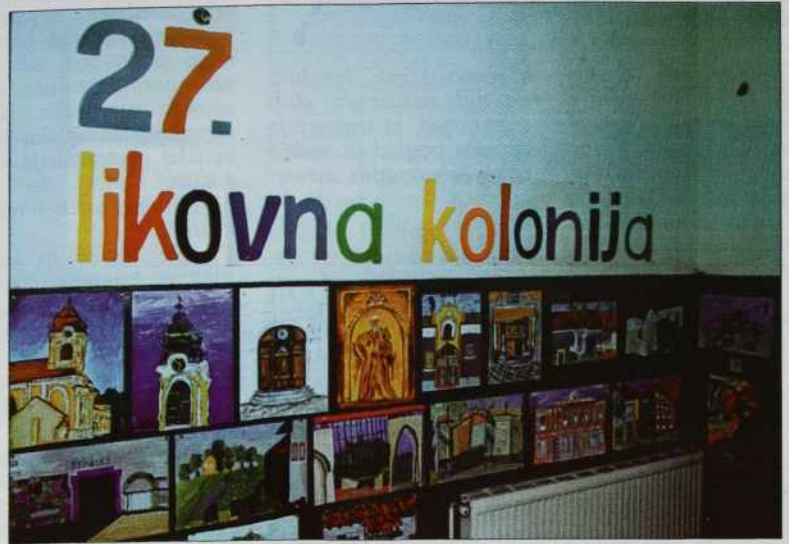
Zelo dobro se počutim.

**PORABJE IZ
OBJEKTIVA**

Foto: K. Holec

27. likovna kolonija

Radio Murški val 94,6 MHz

**VABI
NA JAVNO
RADIJSKO
ODDAJO**

NEDELJSKA KUHINJA

**V NEDELJO,
14. SEPTEMBRA, ob 10.00**

PRI NEKDANJI STRAŽNICI V ČEPINCIH

ODPRT MEJNI PREHOD ČEPINCI - VERICA

- ANSAMBEL METULJ • HUMORIST GEZA
- DUO CARMEN • DUO RUMIČ in REMENAR
- ŽENSKI PEVSKI ZBOR iz ŠTEVANOVEC
- ANSAMBEL LACIJA KORPIČA in ŽENSKI KVARTET
- PEVSKI ZBOR iz MARKOVEC
- UČENCI GLASBENE ŠOLE z GORNJEGA SENIKA

**SODELUJEJO
PORABSKI
SLOVENCJI IN
GORIČANCI**

**PO
NEDELJSKI
KUHINJI
VESELICA
S PLESOM**

**SMILJA BARANJA
in MILAN ZRINSKI**

**ZA
POGOSTITEV
SKRBIJO
ČEPINSKI
GASILCI**

VABLJENI!

Cigan se je spovedavo

Cigan se je ušo spovedavat. Dapa stari betežasti plebanoš je nej spovedavo vu cerkvi, nego vu svojoj iži. Cigan je mogo titi skoz dvej sobi prvlje, kak je prišo vu tisto sobo, gde je plebanoš spovedavo.

Gda je cigan prišo vu prvo sobo, je na klini dol vzöu krščak. Gda je prišo vu drugo sobo, je na stejni doj vzöu križ pa ga je pod reklinom na sebe obeso. Gda je prišo do plebanoša, je pred njim dol poklekno pa se je etak spovedavo: "Vu prvöj sobi sam dol vzöu krščak." Plebanoš: "Vejsi pa tou dobro včino."

Cigan: "Vu drugöj sobi sam na sebe vzöu križ." Plebanoš: "Vejsi pa tou tö dobro napravo. Zdjaj pa že guči greje."

Cigan je zdjaj na skrivoma plebanoši vö z žepke potežno vöro pa je te pravo: "Kradno sam."

Plebanoš: "Vkradnjeno blago moreš nazaj dati."

Cigan je zdjaj vöro ta davo plebanoši. Plebanoš: "Nej

**NIKA
ZA
SMEJ**

meni, nego tistomi daj, komi si vkradno."

Cigan: "Vejsi pa on nešče nazaj vzeti."

Plebanoš: "Te jo pa obdrži sebi."

Vendel Mukič

PORABJE

**ČASOPIS
SLOVENCEV NA
MADŽARSKEM**

Izhaja vsak drugi četrtek

Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukič
Naslov uredništva: H-9970
Monošter, Deak Ferenc út 17.,
p.p. 77, tel.: 94/380-767

Tisk:
SOLIDARNOST
Arhitekta Novaka 4
9000 Murska Sobota
Slovenija

Po mnenju Ministrstva za kulturo št. 415-715/93 mb z dne 3.11.1993, se časopis PORABJE uvršča med proizvode, od katerih se plačuje davek od prometa proizvodov po 13.točki tarife 3. zakona o prometnem davku (Ur. list RS, št. 4/92).
ISSN 12187062.

Časopis izhaja z denarno pomočjo Javnega sklada za narodne in etnične manjšine.